SLFRS 15 අයභාරය

සංදීප ජයසේකර

Co-ordinating office | JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd No 65/2A, Sir Chittampalam A Gardiner Mw, Colombo 02
Tel : 011 2 430451 | Mob : 071 488 4622, 071 415 0400 | Web : www.jmc.lk

1

SLFRS 15 ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ ගිවිසුම්වලින් ඇතිවන අයභාරය

(01-01-2018 සිට)

Sandeepa Jayasekera - JMC

2

සංදීප ජයසේකර

Sandeepa - JMC

- උසස් පෙළ වාණිජ විෂයය මාධ්‍යයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ 11 වෙනියා ලෙසත් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ 03 වෙනියා ලෙසත්
- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ ගණකාධිකරණ පළමු පෙළ උපාධිය සහ දක්ෂතම ශිෂ්‍යයාට හිමි රන් පදක්කම
- වරලත් ගණකාධිකාරීවරයෙකු (CA Sri Lanka)
- වරලත් ගණකාධිකරණ දෙවන අදියරේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථමයා ලෙසත්, අවසාන අදියරේ උසස් මූල්‍ය වාර්තාකරණ විෂයය ත්‍යාගය
- එංගලන්තයේ වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරීවරයෙකු (CIMA-UK)
- වරලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී (CIMA-UK) අවසාන අදියරේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථමයා සහ ලෝකයෙන්ම 11 වෙනියා ලෙසින්

3

- ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ශිල්පීය ආයතනයේ (AAT Sri Lanka) සාමාජිකයෙකු
- ශ්‍රී ලංකා සහතිකලත් කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (CMA Sri Lanka) සාමාජිකයෙකු
- කළමනාකරණ පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ (PIM) කළමනාකරණ පශ්චාත් උපාධියේ අවසන් අදියර
- JMC ජයසේකර කළමනාකරණ ආයතනයේ ප්‍රධාන විධායක නිළධාරී
- JMC ජාත්‍යන්තර පාසල් ජාලයේ ප්‍රධාන හවුල්කරුවෙකු
- JMC vLearning ඒකකයේ ප්‍රාරම්භකයා
- JMC කථිකාචාර්යවරයෙකු
- “ආවර්ජනයකට අවසරයි” නවකතාවක් ලියූ ලේඛකයෙකු
- පුහුණු සහ සංවර්ධන වැඩමුළු, අභිප්‍රේරණ දේශන 100කට අධික ප්‍රමාණයක් තුල දැනුම අත්දැකීම් බෙදාගන්නා දේශකයෙකු

සංදීප ජයසේකර

4

ඔයා
විකුණුම්කරු
කියලා හිතන්න!

5

DSI
1,500/-
10% වට්ටම
මේ ඉන්නෙ දමිත්
a Jayasekera - JMC
6

6

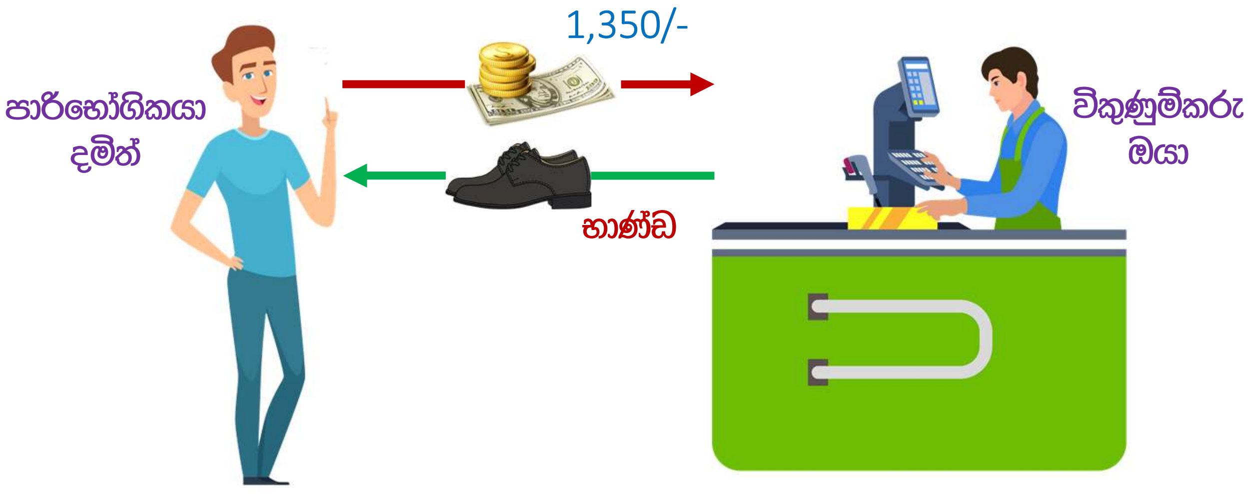

7

DSI එක විකුණුම් ආදායම හඳුනාගන්න ඕනි කොයි වෙලේද?

A
සපත්තු තේරුවා 10.15 වෙද්දි

B
ඉන්වොයිස් එක දැම්මා 10.16 වෙද්දි

C
සල්ලි ගෙව්වා 10.17ට

D
සපත්තු ටික අතට හම්බවුණා 10.18ට

8

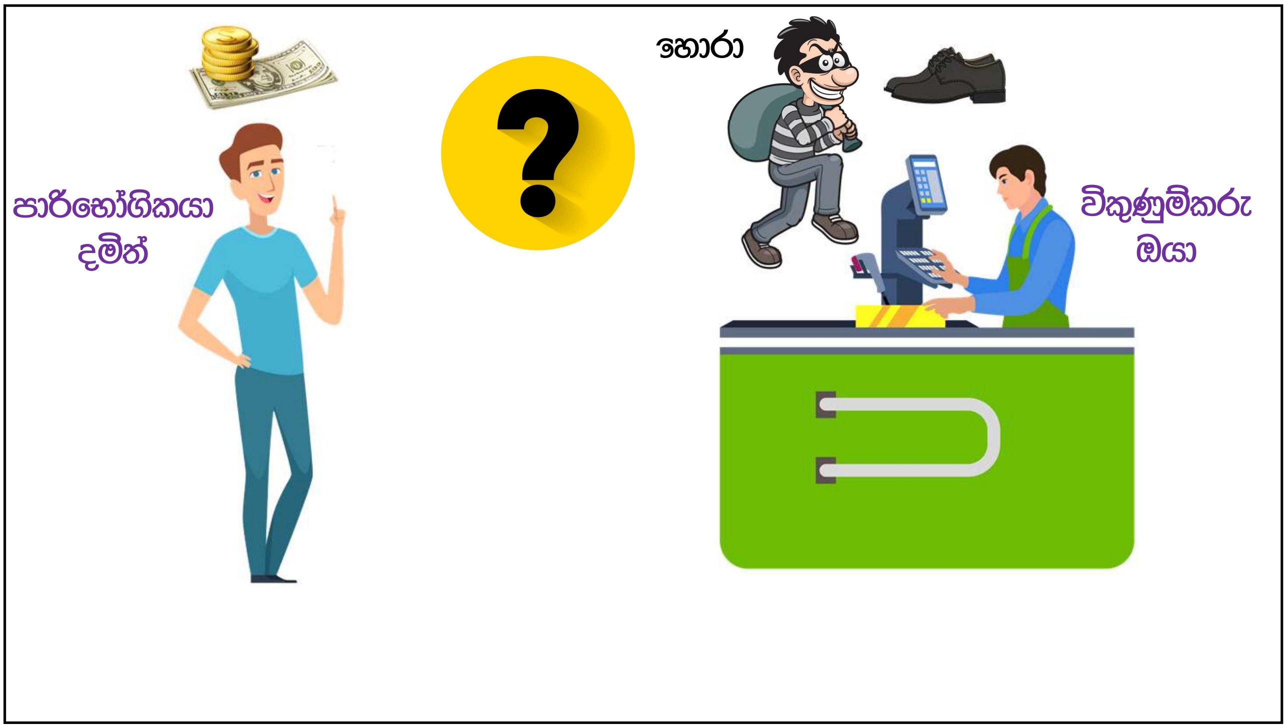

9

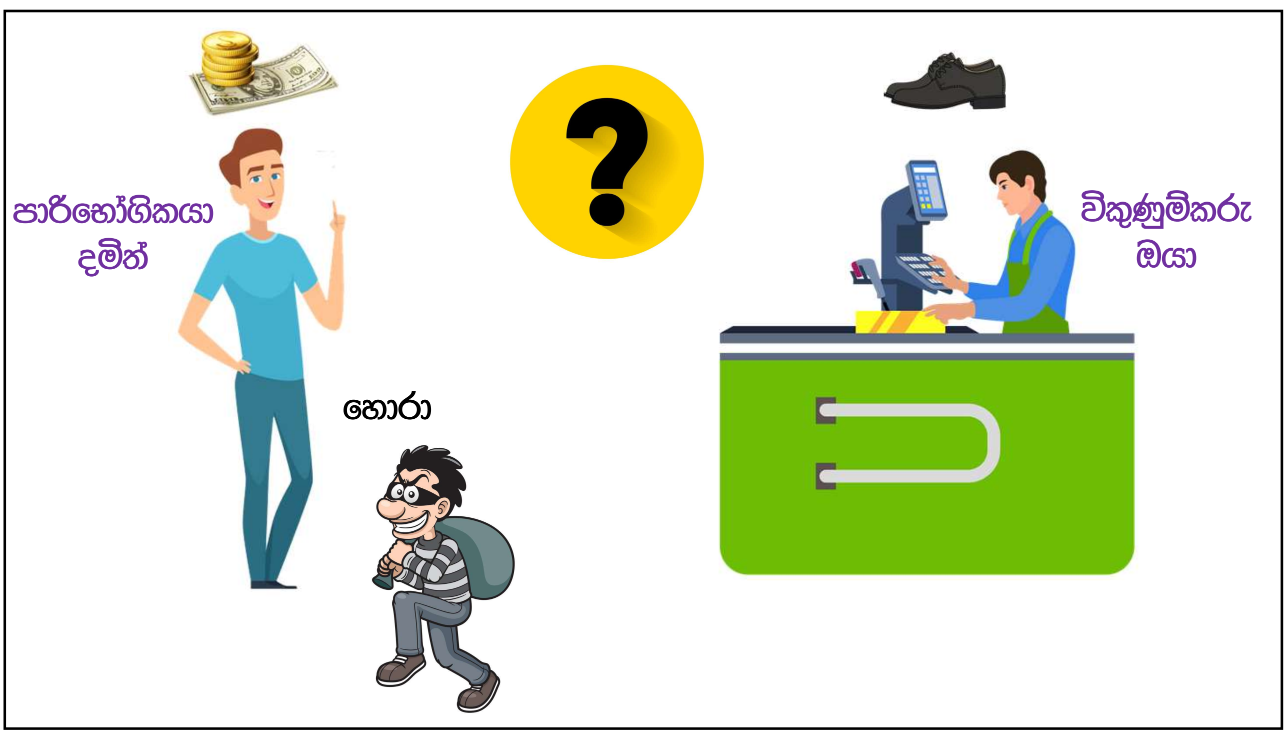

10

DSI එක විකුණුම් ආදායම හඳුනාගන්න ඕනි කීයටද?

A
සපත්තු තේරුවා
10.15 වෙද්දි

B
ඉන්වොයිස් එක දැම්මා
10.16 වෙද්දි

C
සල්ලි ගෙව්වා
10.17ට

D
සපත්තු ටික අතට හම්බවුණා
10.18ට

11

මාස 2ක් පුරාවට උගන්වනවා නම් ආදායම හඳුනාගන්න ඕනි කොයි වෙලේද?

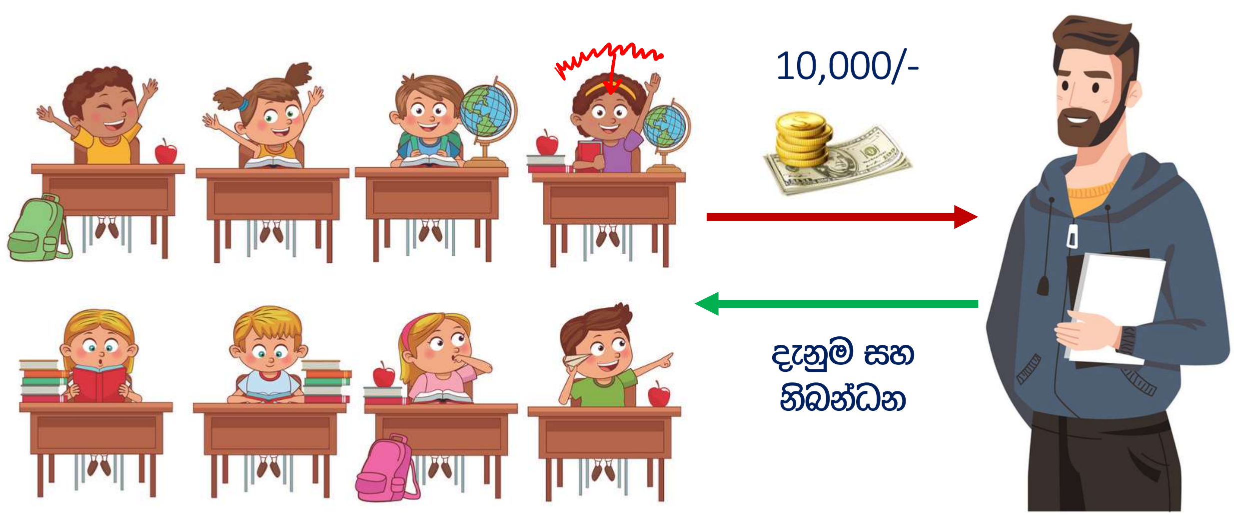

12

13

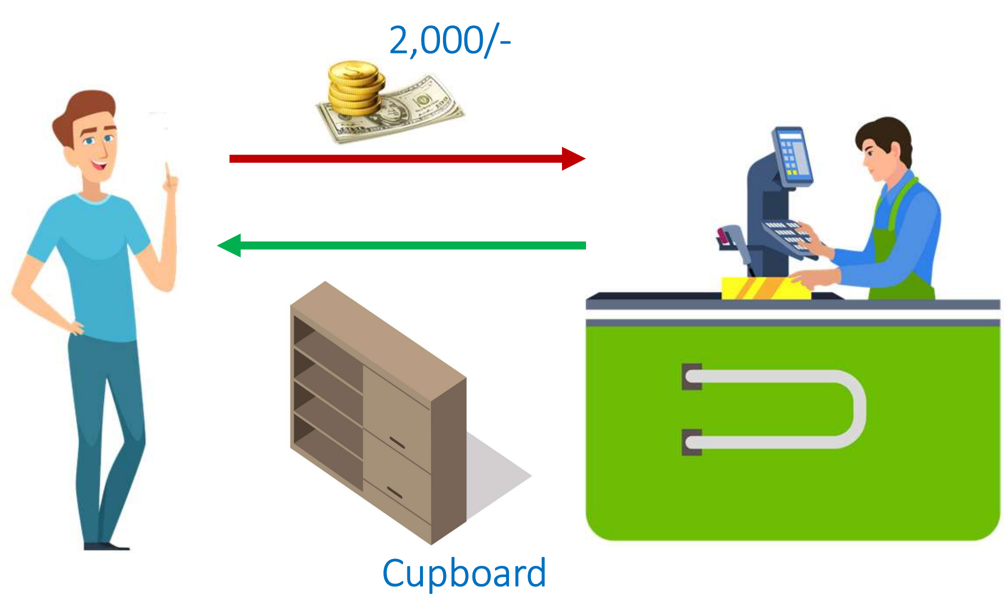

14

විකුණුම් නොවේ!
දේපළ පිරියත
උපකරණ
ඉවත්කිරීමකි!

15

අයභාරය නිර්වචනය
ව්‍යාපාරික
ආදායම
Sandeepa Jayasekera - JMC
16

16

ආදායම හඳුනාගැනීම
පියවර 05 ආකෘතිය

Sandeepa Jayasekera - JMC 17

17

18

19

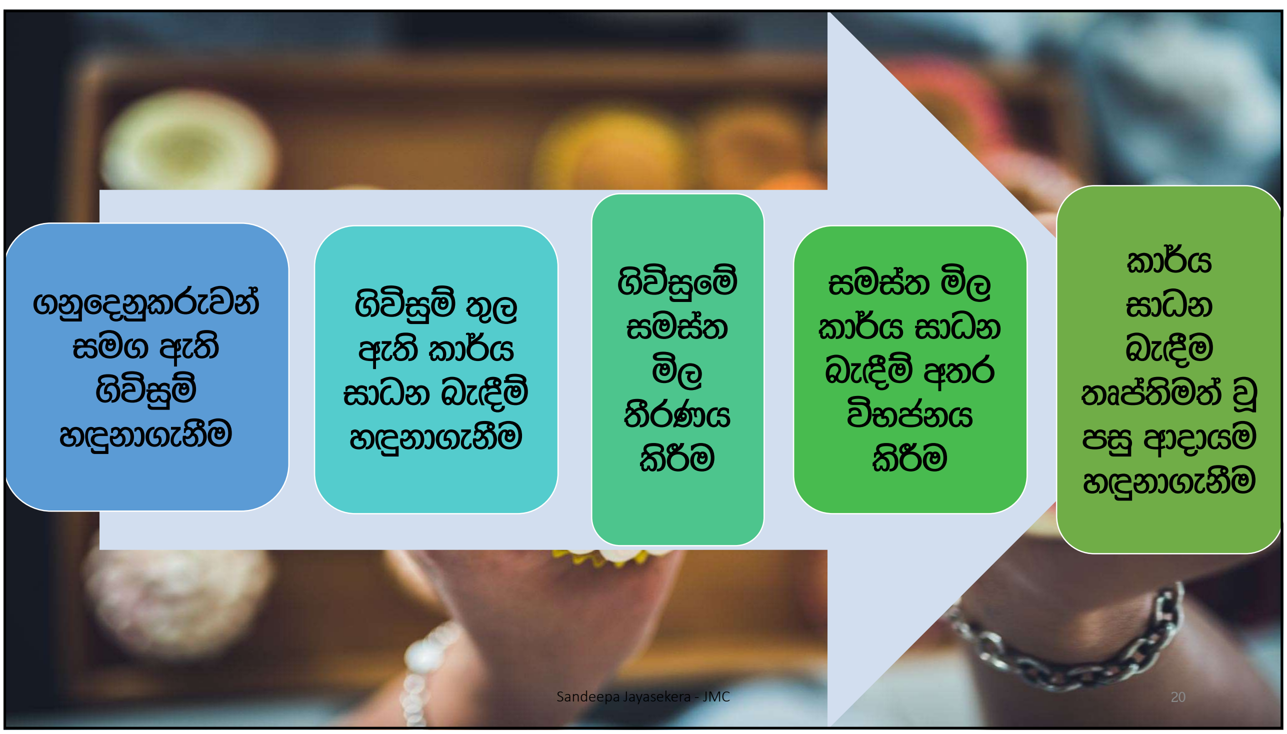
ගනුදෙනුකරුවන් සමග ඇති ගිවිසුම් හඳුනාගැනීම
ගිවිසුම් තුල ඇති කාර්ය සාධන බැඳීම් හඳුනාගැනීම
ගිවිසුමේ සමස්ත මිල තීරණය කිරීම
සමස්ත මිල කාර්ය සාධන බැඳීම් අතර විභජනය කිරීම
කාර්ය සාධන බැඳීම තෘප්තිමත් වූ පසු ආදායම හඳුනාගැනීම
Sandeepa Jayasekera - JMC
20

20

Sandeepa Jayasekera - JMC 21

21

පියවර 01

ගනුදෙනුකරු සමග ඇති ගිවිසුම් හඳුනාගැනීම

Sandeepa Jayasekera - JMC 22

22

ගිවිසුම හඳුනාගැනීමට සම්පූර්ණ විය යුතු නිර්ණායක	වාණිජමය හරය	ගිවිසුම නිසා අනාගත මුදල්, අවදානම් වෙනස්වීම	
	අනුමත වීම	ලිඛිතව වාචිකව ව්‍යංගයෙන්	
	පාර්ශවයන්ගේ අයිතීන්	විකුණුම්කරු පාරිභෝගිකයා	මුදල් භාණ්ඩ සේවා
	ගෙවීම් කොන්දේසි	ගෙවන වේලාව වාරික දඩ හෝ දිරිදීමනා	
	අය කරගැනීමේ හැකියාව		

23

23

පියවර 2

පොරොන්දු වූ භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් හඳුනාගැනීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

24

24

බැඳීම

- අදාළ භාණ්ඩය හෝ සේවාව පමණක් භාවිතා කිරීම තුලින් පාරිභෝගිකයා තෘප්තිමත් කළ හැකි ද?
- ගිවිසුමේ අනිකුත් බැඳීම් තුලින් වෙන් කර හඳුනාගත හැකි ද?

ඔව් — එකිනෙකට යැපෙන්නේ නැති — නිශ්චිත බැඳීමකි — වෙන වෙනම ගිණුම් තැබිය යුතුය

නැත — එකිනෙකට යැපෙන — සම්බන්ධිත බැඳීමකි — ඒකරාශී කර තනි බැඳීමක් ලෙස ගිණුම් තැබිය යුතුය

25

25

පියවර 3

ගනුදෙනුවෙහි මිල තීරණය කිරීම

Sandeepa Jayasekera - JMC

26

26

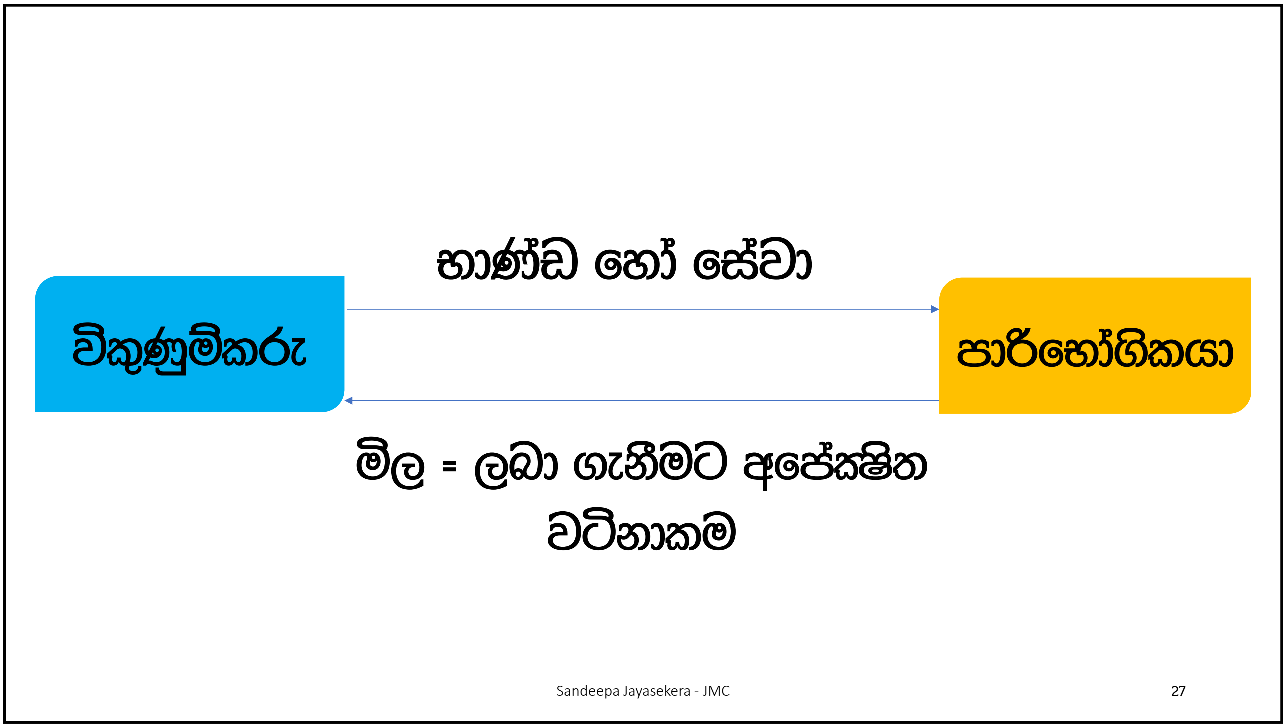
භාණ්ඩ හෝ සේවා
විකුණුම්කරු
පාරිභෝගිකයා
මිල = ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත
වටිනාකම
Sandeepa Jayasekera - JMC
27

27

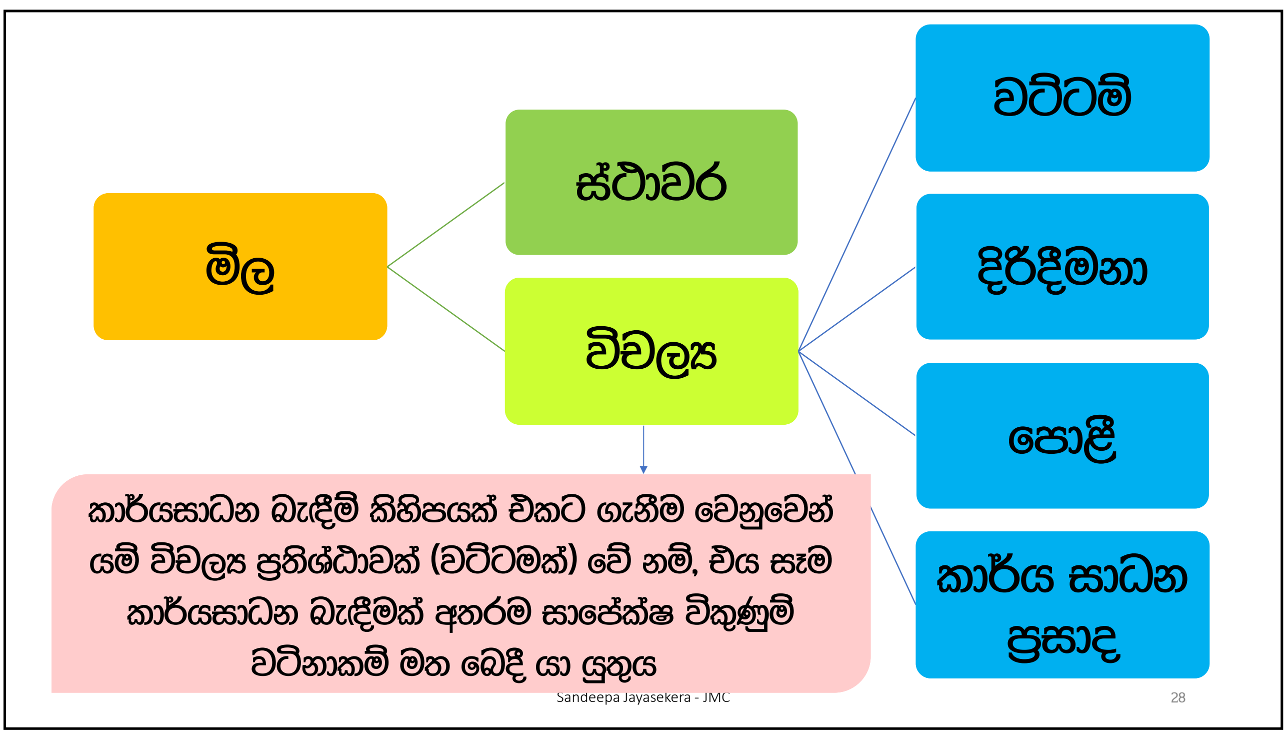
මිල
ස්ථාවර
විචල්‍ය
වට්ටම්
දිරිදීමනා
පොළී
කාර්ය සාධන
ප්‍රසාද
කාර්යසාධන බැඳීම් කිහිපයක් එකට ගැනීම වෙනුවෙන්
යම් විචල්‍ය ප්‍රතිශ්ඨාවක් (වට්ටමක්) වේ නම්, එය සෑම
කාර්යසාධන බැඳීමක් අතරම සාපේක්ෂ විකුණුම්
වටිනාකම් මත බෙදී යා යුතුය
Sandeepa Jayasekera - JMC
28

28

පියවර 4

ගනුදෙනුවෙහි මිල කාර්යසාධන බැඳීම්වලට බෙදා වෙන් කිරීම

උසස් පෙළ සඳහා මෙම කොටස අදාළ නොවන අතර භාණ්ඩ අතර මිල ගණන් බෙදා දෙනු ඇත

Sandeepa Jayasekera - JMC 29

29

පියවර 5

කාර්යසාධන බැඳීම තෘප්තිමත් වූ පසු අයභාරය හඳුනා ගැනීම

Sandeepa Jayasekera - JMC 30

30

ආදායම හඳුනාගත යුත්තේ කුමන අවස්ථාවේද?

විකුණුම්කරු → භාණ්ඩ/සේවා පාලනය මාරු වන අවස්ථාවේදී → පාරිභෝගිකයා

- නිශ්චිත මොහොතක
- කාලයක් පුරාවට

Sandeepa Jayasekera - JMC 31

31

පාලනය

- ආර්ථික ප්‍රතිලාභ
  - 100% පාහේ භුක්ති විඳී
  - අන් අය භුක්ති විඳීම වළකයි
- වත්කමේ භාවිතය
  - තීරණය කරයි
  - අන් අය භාවිතා කිරීම වළකයි

Sandeepa Jayasekera - JMC 32

32

පාලනය මාරු වීම	නිශ්චිත මොහොතක	භෞතික සන්තකය මාරු වීම
		පාරිභෝගිකයා වත්කම පිළිගෙන තිබීම
		අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ මාරු වීම
		නෛතික අයිතිය මාරු වීම
	කාලයක් පුරාවට	භාණ්ඩ/සේවා ලබා දීම සහ පරිභෝජනය එකවර සිදුවීම
		වත්කම පාරිභෝගිකයාගේ පාලනය තුල පැවතීම
		විකල්ප භාවිත නොමැති වීම සහ ගෙවීම් ලබාගැනීමට අයිතියක් පැවතීම

33

ප්‍රශ්න 01

- DSI සමාගම පාසල් පාවහන් විකිණීමේ නියැලී සිටී 2020/10/31 වන දින DSI සමාගම විසින් රු. 1,500 ක් වටිනා පාසල් පාවහන් යුගලයක් විකුණන ලදී.
- මෙම ගනුදෙනුවට අදාළ කාර්යසාධන බැඳීම සහ ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිළි කරන්න.

.

34

පිළිතුරු 01

කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	ආයභාරය හඳුනාගැනීම

ප්‍රශ්න 02

- ගුරුවරයෙකු සිය දේශණයක් සඳහා පැය දෙකක කාලයකට රු 10,000ක් අය කරයි එම දේශණයට අමතරව නිබන්ධනයක් ලබා දේ එම ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න

.

පිළිතුරු 02

කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම

ප්‍රශ්න 03

අමල් සමාගම වායුසමීකරණ යන්ත්‍ර විකිණීමේ නිරතව සිටී. 2021/01/01 වන දින රු 500,000/-ක් වටිනා වායුසමීකරණ යන්ත්‍රයක් විකුණන ලද අතර, එය ස්ථාපනය කර දීමට ද අතිරේකව එකඟවිය. ඒ සඳහා රු 10,000/-ක් අය කරන ලදි.

- ඉහත ගනුදෙනුවට අදාළව කාර්යසාධන බැඳීම් හඳුනාගන්න
- එම බැඳීම් නිශ්චිත බැඳීම් ද සම්බන්ධිත බැඳීම් ද යන්න පැහැදිලි කරන්න

පිළිතුරු 03

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

ප්‍රශ්න 04

වසන්ත සමාගම පරිගණක විකිණීමේ නියැළී සිටී. 2020/03/01 දින පරිගණක අලෙවි ගනුදෙනුවකට එළැඹී අතර ඒ අනුව රු 1,000,000/- වටිනා පරිගණක දෘඩාංග විකිණීමටත්, රු 400,000ක වටිනාකමින් යුතු මෙහෙයුම් මෘදුකාංගයන් පරිගණක වෙත ස්ථාපනය කිරීමටත්, රු 100,000/-ක් අය කර වසරක් නඩත්තු කරදීමටත් එකඟ විය.

- ඉහත ගනුදෙනුවට අදාළව කාර්යසාධන බැඳීම් හඳුනාගන්න
- එම බැඳීම් නිශ්චිත බැඳීම් ද සම්බන්ධිත බැඳීම් ද යන්න පැහැදිලි කරන්න
- මෙම ආදායම් හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න

පිළිතුරු 04

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

Sandeepa Jayasekera - JMC 41

41

ප්‍රශ්න 05

My Pc ආයතනය පරිගණක අලෙවියේ නියැලී සිටී. දමිත් විසින් තම ව්‍යාපාරය සඳහා පරිගණක 10 ක් මිලදී ගැනීම සඳහා My Pc ආයතනය සමඟ ගිවිසුමකට එළඹියේය.

එම ගිවිසුමට අනුව My Pc ආයතනය විසින් වසරක නඩත්තු කාලයක් සඳහා එකඟ විය.

එක් පරිගණකයක් රු. 100,000 ක් වූ අතර නඩත්තු කාලයේ වටිනාකම රු. 250,000 ක් ද වේ. එක්වර පරිගණක 10 ක් මිලදී ගත් බැවින් රු 200,000ක වට්ටමක් ලබා දෙන ලදී.

- ඉහත ගනුදෙනුවට අදාළව කාර්ය සාධන බැඳීම් හඳුනාගන්න
- නිශ්චිත බැඳීම් සහ සම්බන්ධිත බැඳීම් වෙන් කරගන්න
- ඒ ඒ බැඳීම් සඳහා වටිනාකම් ගණනය කරන්න
- ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න

Sandeepa Jayasekera - JMC 42

42

43

පිළිතුරු 05

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

44

ප්‍රශ්න 06

OIT සමාගම මෘදුකාංග නිෂ්පාදනය හා අලෙවියේ නියුක්ත සමාගමකි. ඔවුන් විසින් ගිණුම්කරණ මෘදුකාංගයක් නිර්මාණය කළ අතර මෙම මෘදුකාංගය අලෙවිය සඳහා රු. 1,000,000 ක් ද වසරක සේවා කාලය සඳහා රු.500,000 ක් ද අය කරයි. අලෙවිය සහ සේවා කාලය යන දෙකම ලබාගන්නේ නම් රු.1,200,000 ක් අය කෙරේ.

- සමන් විසින් මෘදුකාංගය සහ අලෙවියෙන් පසු සේවාව යන දෙකම ලබා ගන්නා ලදී. මෙම ගණුදෙණුවට අදාල කාර්යසාධන බැඳීම්, ඒ ඒ බැඳීමේ වටිනාකම වටිනාකම සහ ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC 45

45

46

පිළිතුරු 06

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

Sandeepa Jayasekera - JMC 47

47

ප්‍රශ්ණ 07

JMC ආයතනය අධ්‍යාපන සේවා ලබාදීමේ නිරත වී සිටී. පහත පාඨමාලාවන් සඳහා කාර්යසාධන බැඳීම්, කාර්යසාධන බැඳීම් වල මිල ගණන් සහ ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

<u>ව්‍යාපාරික ඉංග්‍රීසි පාඨමාලාව</u>

පාඨමාලා කාලය මාස 04 ක් වන අතර සමස්ත අය කිරීම රු. 15,000 ක් වේ. පාඨමාලාව තුල දේශන දායකත්වය, ශාලා පහසුකම්, රු. 1,000 ක් වෙළඳපොල මිල වන නිබන්දනය, එක් දින ප්‍රායෝගික පුහුණු වැඩමුළුව, ක්ෂේත්‍ර චාරිකාව යනාදිය ඇතුලත් වේ. එක්දින ප්‍රායෝගික වැඩමුළුව සහ ක්ෂේත්‍ර චාරිකාවට පමණක් සම්බන්ධ වන්නේ නම් රු. 3,000 ක් හා රු. 4,000 ක් අය කෙරේ

<u>වරලත් ගණකාධිකරණ පාඨමාලාව</u>

මාසික පාඨමාලා ගාස්තුව රු. 2,500 ක් වන අතර සමස්ත පාඨමාලා කාලය මාස 06 ක් වේ. පාඨමාලා කාලය තුල දේශන දායකත්වය, ශාලා පහසුකම් සහ නිබන්දන ලබා දීමට JMC ආයතනය කටයුතු කරයි. නිබන්දන කට්ටලය සඳහා රු. 2,000 ක පිරිවැයක් වැය වන අතර JMC ආයතනය පිරිවැය මත 15% ක ලාභ ප්‍රතිශතයක් අපේක්ෂා කරයි.

Sandeepa Jayasekera - JMC 48

48

පිළිතුරු 07

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

51

පිළිතුරු 07

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

52

ප්‍රශ්න 08

නාමල් සමාගම මෘදුකාංග නිර්මාණයේ නියැලී සිටී. චතුර සමාගම විසින් සිය ආයතනයේ වැටුප් පිළියෙල කිරීම සඳහා මෘදුකාංගයක් තැනීමට නාමල් සමාගම සමඟ ගිවිසුමකට එළඹන ලදී. එම ගිවිසුමට අනුව මෘදුකාංගය නිර්මාණය කිරීම, දෘඩාංග මිලදී ගැනීම, සේවකයන් පුහුණු කිරීම සහ වසරක සේවා කාලයක් ලබා දීමට නාමල් සමාගම එකඟ විය.

සමස්ත මෘදුකාංග ගිවිසුමේ වටිනාකම රු. 1,000,000 ක් විය. නාමල් සමාගම මෙම සේවාවන් වෙන වෙනම ලබා දෙන්නේ නම් වෙළඳපොල මිල ගණන් පහත පරිදි වේ.

.

Sandeepa Jayasekera - JMC 53

53

ප්‍රශ්න 08

මෘදුකාංගය නිර්මාණය කිරීම	400,000
දෘඩාංග මිලදී ගැනීම	400,000
සේවකයන් පුහුණු කිරීම	100,000
සේවා කාලය වසරක් සඳහා	100,000

මෙම සමාගම 2021/01/01 දින මෘදුකාංගය නිර්මාණය කිරීම ආරම්භ කරන ලද අතර එය 2021/03/01 දින වන විට අවසන් විය. 2021/03/05 වන දින දෘඩාංග මිලදී ගත් අතර මෘදුකාංග ඇතුලත් කරන ලද දෘඩාංගයක් 2021/03/15 වන දින චතුර සමාගමේ කාර්යාලය තුල ස්ථාපනය කරන ලදී. එදින සිට පුරා සතියක් සේවකයන් පුහුණු කළ අතර 2021/03/22 සිට 2022/03/22 තෙක් වසරක කාලය සඳහා සේවා පහසුකම් ලබා දීමට එකඟ වන ලදී කාර්යසාධන බැඳීම්, කාර්යසාධන බැඳීම් වල මිල ගණන් සහ ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC 54

54

පිළිතුරු 08

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			

Sandeepa Jayasekera - JMC 55

55

පිළිතුරු 08

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

Sandeepa Jayasekera - JMC 56

56

ප්‍රශ්න 09 - 2019 ප්‍රශ්න 43

SLFRS 15 අයභාරය ප්‍රමිතයට අනුව පහත දෑ සඳහන් කරන්න

ආයතනයක අයභාරය හදුනාගත යුතු අවස්ථාව

ගනුදෙනුවක මිල නිර්වචනය කරන්න

ප්‍රශ්න 09 - 2020 ප්‍රශ්න 01(iv)

සමාගම විසින් භාණ්ඩ විකිණීමට සහ විකිණීමෙන් පසු පළමු මාස 6 තුළ නඩත්තු සේවා සැපයීම සඳහා 2020.03.01 දින ගනුදෙනුකරුවෙකු සමඟ ගිවිසුමකට එළඹෙන ලදී. ගිවිසුමේ මුළු ප්‍රතිෂ්ඨාව රු. 1 500 000 ක් වූ අතර, ඉන් රු. 1 000 000 ක් භාණ්ඩ විකුණුම් සඳහා වන අතර ඉතිරිය නඩත්තු සේවා සැපයීම සඳහා වේ. සමාගම විසින් ගිවිසුම මත එකඟ වූ සියලු භාණ්ඩ 2020.03.31 දින විකුණන ලද අතර ගිවිසුමේ මුළු ප්‍රතිෂ්ඨාවම මුදලින් ලැබී ඇත. මෙම මුළු වටිනාකම විකුණුම් තුළ ගිණුම් ගතකර ඇත.

59

Sandeepa Jayasekera - JMC

ප්‍රශ්න 10 - 2020 MCQ ප්‍රශ්න 44

SLFRS 15 (ගණුදෙනුකරුවන් සමඟ ගිවිසුම්වලින් අයභාරය) ප්‍රමිතයට අනුව පහත ප්‍රකාශ සත්‍ය ද (T) අසත්‍ය ද (F) යන්න සඳහන් කරන්න.

	ප්‍රකාශය	සත්‍ය/අසත්‍ය
A -	ගනුදෙනුකරුවෙකු සමඟ ඇතිවන ගිවිසුමක 'කාර්ය සාධන බැඳීම්' ඇතුලත් විය හැක.	....
B -	ව්‍යාපාර ආයතනයක අයභාරය සහ අනෙකුත් සියලු ආදායම් මෙම ප්‍රමිතයට අනුකූලව පමණක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හදුනාගත යුතු ය.	....
C -	ආයතනයක් විසින් ගිවිසුමක් මත අයභාරය හදුනාගත යුත්තේ එම ගිවිසුමේ එක් එක් කාර්ය සාධන බැඳීම් සපුරන ලද විට පමණි.	....
D -	ආයතනයක් විසින් ගනුදෙනුකරුවෙකු වෙත පොරොන්දු වූ භාණ්ඩ හෝ සේවා හුවමාරුව වෙනුවෙන් හිමිකම් ලැබීමට අපේක්ෂිත ප්‍රතිෂ්ඨාවේ වටිනාකම ගනුදෙනුවක මිල වේ.	....

60

60

61

ඉදිරිපත් කිරීම

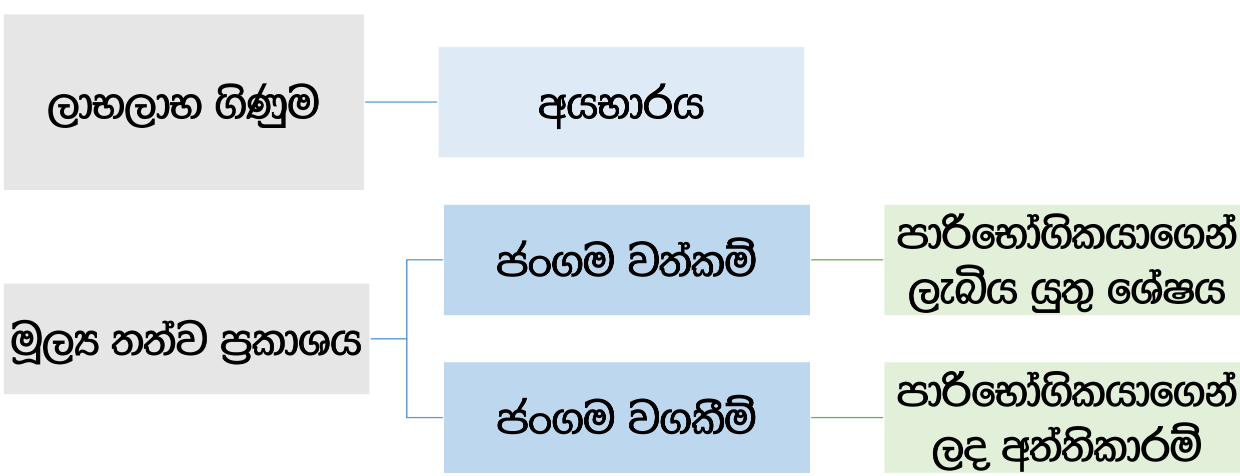

Sandeepa Jayasekera - JMC 62

62

හෙළිදරව් කිරීම්

- ගිවිසුම් වත්කම් සහ ගිවිසුම් වගකීම්
  - ආරම්භක ශේෂ
  - අවසාන ශේෂ
  - බැඳීම් පිළිබඳ තොරතුරු
- අයභාරය
  - විවිධ වර්ග වලින් ජනනය වූ අයභාරය
- විනිශ්චයන්
  - විනිශ්චයන්ගේ වෙනස්වීම්
  - මිල බෙදා වෙන් කිරීම
  - අයභාරය හඳුනාගන්නා අවස්ථාව